

**Gymnázium K. V. Raise a Střední odborné učiliště,
Hlinsko, Adámkova 55**

Školní vzdělávací program

Nepovinné předměty

**Příloha školního vzdělávacího programu
pro nižší a vyšší stupeň osmiletého studia
a čtyřleté studium
(s platností od 1. 9. 2017)**

OBSAH

OBSAH	2
1 SEZNAM NEPOVINNÝCH PŘEDMĚTŮ.....	3
Seznam nepovinných předmětů.....	3
2 UČEBNÍ OSNOVY.....	4
Klíč.....	4
2.1 SPORTOVNÍ HRY (nižší stupeň gymnázia).....	5
2.2 SPORTOVNÍ HRY (vyšší stupeň gymnázia).....	8
2.3 VÝTVARNÁ VÝCHOVA nepovinná	11
2.4 NÁBOŽENSTVÍ.....	14
2.5 LITERÁRNÍ SEMINÁŘ.....	18

1 SEZNAM NEPOVINNÝCH PŘEDMĚTŮ

Učební osnovy nepovinných předmětů jsou samostatnou přílohou Školního vzdělávacího programu, nabídka nepovinných předmětů může být každoročně aktualizována a podle zájmu studentů a možností školy se může měnit.

Seznam nepovinných předmětů

- 1. Sportovní hry – pro nižší stupeň gymnázia**
- 2. Sportovní hry – pro vyšší stupeň gymnázia**
- 3. Výtvarná výchova (zaměření na keramiku) – pro vyšší a nižší stupeň gymnázia**
- 4. Náboženství**
- 4. Literární seminář**

2 UČEBNÍ OSNOVY

Klíč

Vyučovací předměty jsou očíslovány podle následujícího klíče a je uvedena jejich zkratka:

Sportovní hry (nižší stupeň gymnázia)	1	SH(n)
Sportovní hry (vyšší stupeň gymnázia)	2	SH(v)
Výtvarná výchova nepovinná	3	VVn
Náboženství	4	Nb
Literární seminář	5	LtSn

Učební osnovy volitelných předmětů jsou zpracovány formou tabulek, v záhlaví je vždy uvedeno číslo předmětu a jeho název. Ve sloupci mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky jsou uvedeny heslovitě vazby mezi předměty (zkratkou předmětu), se kterými mají výstupy nebo učivo v daném řádku tabulky souvislost, dále jsou zde vedeny organizační a obsahové poznámky.

2.1 SPORTOVNÍ HRY (nižší stupeň gymnázia)

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	1–2	1–2	1–2	1–2

Nepovinný předmět Sportovní hry navazuje na povinný předmět tělesná výchova a rozšiřuje jej. Tento nepovinný předmět si mohou zvolit všichni žáci nižšího stupně osmiletého studia s dotací 1 nebo 2 hodin týdně. Vzhledem k různým zájmům žáků, jsou skupiny buď dívčí, nebo chlapecké složené z žáků různých ročníků. Vzniklá skupina se může specializovat na jednu či více sportovních her, ve kterých se bude zdokonalovat a které jsou součástí povinné tělesné výchovy. Sportovní hry jsou vyučovány výhradně v tělocvičně školy a specializovaných prostorách sportovního areálu města Hlinsko.

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti

Předmět směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétnějších pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Ve výuce je rovněž kladen důraz na prevenci úrazů a význam správné životosprávy a správného životního stylu pro duševní zdraví. Součástí výuky jsou ušlechtilé myšlenky spojené se sportem a olympismem.

Cílem je na základě radosti z pohybu si osvojovat pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, rozvíjet schopnosti komunikace a navazovat dobré vztahy.

Žák je veden k

- osvojení a rozvoji pohybových dovedností, potřebných k využití různého sportovního nářadí a náčiní,
- seznámení s teoretickými poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinku fyzické zátěže na organismus,
- seznámení s návody na korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení,
- dokázání plánování své fyzické aktivity přiměřeně svým fyzickým možnostem,
- poznání účinku konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu,
- poznání svých pohybových možností a zájmů,
- připravenosti na různé sociální role, které vyžadují spolupráci,
- prevenci úrazů a k odpovědnosti za své zdraví a zdraví ostatních, správnému životnímu stylu pro duševní zdraví,
- ušlechtilým myšlenkám spojených se sportem, fair play a olympismem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- klade důraz na individuální přístup k žákům a tím rozvíjí jejich limity – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální,

- organizuje ve výuce kolektivní hry a soutěže, tím rozvíjí zodpovědnost jednotlivce za výsledek práce kolektivu – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské,
- organizuje ve výuce soutěže jednotlivců, tím rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a učí snášet neúspěchy – kompetence sociální a personální, kompetence občanské,
- klade důraz na hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka a tím jej motivuje k práci na vlastním zdokonalení – kompetence sociální a personální, kompetence občanské,
- striktním požadavkem na dodržování sjednaných pravidel rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a respekt před danými pravidly a předpisy – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské,
- přiměřeným a různorodým pohybem vede žáky k vytváření zdravého životního stylu, uvědomění si vlivu prostředí a pohybu na své zdraví fyzické a duševní – kompetence občanské,
- vyžaduje vhodnou sportovní obuv a sportovní oblečení – kompetence pracovní.

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
1. až 4.	1.1 Činnosti ovlivňující zdraví	Význam pohybu pro zdraví – sport dívek a chlapců Prevence a korekce jednostranného zatížení ①②③ Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech ④	<ul style="list-style-type: none"> – Zařazuje do svého pohybového režimu vybrané pohybové činnosti ② – Výběrem vhodného rozvojového program se snaží zlepšit svou tělesnou zdatnost ① – Rozcvičí se před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly, zpočátku pod vedením učitele, postupně samostatně ③ – Uvědomuje si vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i na hřišti, snaží se předcházet úrazům 	<p>Zařazuje do svého pohybového režimu vybrané pohybové činnosti ②</p> <p>Výběrem vhodného rozvojového program se snaží zlepšit svou tělesnou zdatnost ①</p> <p>Rozcvičí se před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly, zpočátku pod vedením učitele, postupně samostatně ③</p> <p>Uvědomuje si vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i na hřišti, snaží se předcházet úrazům</p>
	1.2 Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Pohybové hry – s různým zaměřením (soutěživé, překážkové) ②⑧ Sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie: Florbal Fotbal Intercros Basketbal Vybíjená Přehazovaná ②④⑤⑥	<ul style="list-style-type: none"> – V souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře ①③ – Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti a usiluje o zdokonalování 	<p>V souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře ①③</p> <p>Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti a usiluje o zdokonalování</p>

2.2 SPORTOVNÍ HRY (vyšší stupeň gymnázia)

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	2	2	2	2

Nepovinný předmět Sportovní hry navazuje na povinný předmět tělesná výchova a rozšiřuje její. Tento nepovinný předmět si mohou zvolit všichni žáci vyššího stupně osmiletého studia a čtyřletého studia s dotací 2 hodin týdně. Vytvořené skupiny mohou být dívčí, chlapecké i koedukované, složené i z žáků různých ročníků. Vzniklá skupina se může specializovat na jednu či více sportovních her, ve kterých se bude zdokonalovat a které jsou součástí povinné tělesné výchovy. Sportovní hry jsou vyučovány výhradně v tělocvičně školy a specializovaných prostorách sportovního areálu města Hlinsko.

Charakteristika a vzdělávací cíle

Sportovní hry, stejně jako povinná tělesná výchova vede k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Cílem je, na základě radosti z pohybu, si osvojovat pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, rozvíjet schopnosti komunikace a navazovat dobré vztahy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky k získávání poznatků o tělesné fyziologii na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- vede žáky ke sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybové aktivity
- umožňovat zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně
- rozvíjet schopnosti žáků vyrovnat se s neúspěchem
- motivuje žáky ke zdravému životnímu stylu a rozvoji tělesné rovnováhy
- zvládnutí pohybové aktivity (kolektivní hry) učí chápat jako možnost se bez problémů zapojit do hry a včlenit se do sociálního prostředí
- umožňuje žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvíjet pohybové schopnosti podle jejich předpokladů
- hodnotí žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- povzbuzuje zájem žáků o sportovní soutěže
- upozorňuje na informační zdroje související se zdravím a pohybem
- předkládá žákům dostatek zpětných informací o jejich činnosti a výkonech
- důsledným dodržováním sjednaných pravidel rozvíjí morálně volní vlastnosti a respekt před danými pravidly a předpisy
- zapojuje žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizací sportovních akcí
- rozvíjí schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály
- informuje o negativech sportu (doping, korupce atd.)

- staví žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič atd.)
- vede žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybové činnosti
- vede žáky k bezpečnému a šetrnému zacházení s náčiním a náradím při přípravě a úklidu a k účasti na běžné údržbě sportovišť

Při výuce sportovních her rozvíjí učitel kompetence především komunikativní, sociální, personální a občanské.

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
1. (5.) až 4. (8.)	2.1 Činnosti ovlivňující zdraví	Svalová nerovnováha – rozcvičení, protahovací cvičení Individuální pohybový režim Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ③ Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností v různém prostředí	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá různé způsoby zahřátí a přípravy pohybového systému, strečink a jiné druhy protahovacích cvičení, postupně samostatně vede rozcvičení – uplatňuje účelné a bezpečné chování v běžném prostředí 	Učivo je zařazováno průběžně s návazností na pohybové aktivity ② P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ③ P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
	2.2 Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Průpravná, kondiční, koordinační cvičení Pohybové hry různého zaměření ④ Sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách hry, rozhodování her podle pravidel: fotbal florbal volejbal basketbal ②③④⑤⑥	<ul style="list-style-type: none"> – postupně si osvojuje pohybové dovednosti – usiluje o zvládnutí základních postupů rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a o své pohybové sebezdokonalování – navrhuje postupy a řešení zadaného úkolu na základě osvojených pohybových dovedností, spolupracuje s ostatními žáky v týmu – respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	④ P1.3 Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace □ ⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne ⑥ P1.5 Osobnostní a sociální výchova: Spolupráce a soutěž ⑦ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů
	2.3 Činnosti podporující pohybové učení	Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech ③ Sportovní výstroj a výstroj – účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita ③ Pravidla osvojovaných pohybových činností Sportovní role ⑤ Olympismus v současném světě: jednání fair play, spolupráce ve sportu a pomoc soupeři ②⑦	<ul style="list-style-type: none"> – užívá různé komunikační prostředky při spolupráci v týmu, zná užívá tělocvičná názvosloví – používá vhodnou výstroj a výstroj – respektuje pravidla jednotlivých sportů – respektuje pokyny rozhodčího – respektuje práva a povinnosti jednotlivých rolí, jedná na úrovni dané role – dohodne se na taktice vedoucí k úspěchu družstva – jedná fair play 	② P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ③ P1.2 Osobnostní a sociální výchova: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů □ ⑤ P1.4 Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne

2.3 VÝTVARNÁ VÝCHOVA nepovinná

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	všechny ročníky
hodinová dotace	2

Nepovinný předmět Výtvarná výchova nepovinná navazuje na povinný předmět Výtvarná výchova a je zaměřen na keramiku. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Je určen žákům, kteří mají hlubší zájem o tento obor nebo ho využijí při studiu na vysokých školách výtvarného zaměření.

Podle zájmu žáků se vytvářejí skupiny o počtu minimálně 6 žáků a maximálně 24 žáků, o výjimkách rozhoduje ředitel školy. Lze spojovat i skupiny žáků z různých ročníků osmiletého a čtyřletého studia.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna, hrnčířský kruh a vypalovací pece, dále moderní audiovizuální technika.

V průběhu výuky se žáci seznámí se základními keramickými a výtvarnými technikami, a osvojí si přehled nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl.

Charakteristika a cíle vzdělávací oblasti

Předmět má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků

Žák je veden k tomu, aby

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků,
- podílel se na utváření příjemného prostředí ve škole,
- snažil se vyjádřit výtvarnými prostředky podle svých možností,
- uvědomil si význam práce jednotlivce ve výsledku celé skupiny,
- na základě poznání duchovních a kulturních hodnot minulých i současných si utvářel postoje k různým kulturám a společnostem,
- chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- klade důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, sociální a personální,
- organizuje návštěvy výstav podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, rozvíjí jejich kulturní rozhled – kompetence komunikativní, sociální a personální,
- občas organizuje žákům práci ve větších projektech, rozvíjí tak jejich schopnost týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo – kompetence sociální a personální, kompetence občanské a pracovní,

- na základě širších dějinných souvislostí učí žáky vnímat a chápat jiná společenství a utváří jejich vlastní postoj k jiným kulturám a národnostem – kompetence sociální, personální a komunikativní,
- vytváří prostor pro samostatnou tvorbu a utváření vlastních postojů a hodnocení – kompetence personální a sociální.

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
1.	3.1 Rozvíjení smyslové citlivosti	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém i dynamickém vyjádření (lidská postava, pohyb – statické a dynamické vyjádření) ①②	<ul style="list-style-type: none"> – vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků – užívá vizuálně obrazná vyjádření pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích – užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	F ① P1.5 – Osobnostní a sociální výchova: Kreativita
	3.2 Uplatňování subjektivity	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – pohyb těla a jeho umístění v prostoru, uspořádání celku, prostoru vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění, realizace (tělo ve výtvarném umění) ①②	<ul style="list-style-type: none"> – užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích – vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	② P1.10 – Osobnostní a sociální výchova: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	3.3 Ověřování komunikačních účinků	Osobní postoj v komunikaci – důvody vzniku odlišných interpretací ① (samostatně vytvořených a přejatých); interpretace obsahu, reflexe vlastní tvorby a uměleckých hodnot uznávaných společností Komunikační obsah – uspořádání objektů v ploše, objemu a prostoru; účinek prezentace ve veřejném prostoru ② Proměny komunikačního obsahu – ③ záměry tvorby a proměny obsahu, aktualizace mediálními prostředky	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí – ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích – vysvětluje své postoje s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	ČJ, D ③ P6.2 – Mediální výchova: Interakce vztahu mediálních sdělení a reality

2.4 NÁBOŽENSTVÍ

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	všechny ročníky
hodinová dotace	1

Nepovinný předmět Náboženství je určen všem žákům všech ročníků školy s dotací 1 hodina týdně. Realizují se některé okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova RVP G.

Předmět se vyučuje ve škole, převážně v učebně, a to buď po jednotlivých ročnících, nebo ve skupinách, kde je sdruženo více ročníků, což závisí na momentálním zájmu rodičů a dětí o výuku tohoto předmětu.

Charakteristika a vzdělávací cíle

Cílem je poskytnout žákům základní vhled do křesťanské nauky, tradice a křesťanských životních postojů a hodnot. Nabízí možnost seznámit se s odpověďmi katolické církve na jejich otázky o Bohu, člověku a o světě a dává jim prostor pro jejich vlastní hledání hodnot a postojů.

Součástí výuky mohou být exkurze (např. prohlídka kostela, křesťanských zařízení, návštěva bohoslužeb o významných svátcích); dále se žáci mohou účastnit charitativních nebo osvětových křesťanských projektů (např. Tříkrálová sbírka, živý Betlém, koncerty solidarity, spolupráce na projektech Papežského misijního díla dětí). Žáci se zpravidla jednou do roka účastní diecézního setkání dětí v Hradci Králové. Starší žáci se dle aktuálního zájmu mohou podílet na přípravě celoškolských projektů, které souvisejí s křesťanskými tradicemi.

Žák je veden k

- chápání vývoje společnosti jako proměny sociálních projevů života v čase,
- vnímání sounáležitost s evropskou kulturou,
- rozvíjení pozitivního hodnotového systému, respektování hodnot jiných lidí,
- upevnění pocitu odpovědnosti za sebe,
- poznávání životních hodnot a formování odpovídajícího postoje souvisejícího s mezilidskými vztahy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (noviny, internet, odborná literatura ...) a získali tak orientaci nejen ve zdrojích informací, ale i v posuzování jejich hodnověrnosti – kompetence komunikativní, kompetence k učení,
- vede žáky k diskusím na různá témata, čímž formuje jejich názory a toleranci k názorům ostatních – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské,
- zadává úkoly formou skupinové práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské,

- organizuje besedy na aktuální témata, vede žáky k porovnávání teoretických znalostí s realitou – kompetence komunikativní, kompetence občanské,
- ke spolupráci ve skupinách a ke společnému řešení úkolů a problémů – kompetence sociální, personální,
- klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví, ochrana životního prostředí) – kompetence občanské, kompetence k učení.

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
1.	4.1 Bible	Knihy knih – fakta o Bibli Svědectví o Božím jednání s člověkem, dobro a zlo Bible jako Boží slovo, biblická kultura Bible a kultura křesťanských národů ② ③⑥⑨	– rozlišuje na konkrétních příkladech dobro a zlo – seznámí se s Bibli, biblickou kulturou a kulturou křesťanských národů ②③⑥⑨⑩	① P1.1 Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (prolíná všemi tématy) ② P2.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
	4.2 Ježíš Kristus a Církev	Boží Syn a pravý člověk Život a působení Ježíše Krista Ježíš Kristus – zakladatel Církve, identita církve Vyznání víry Historie církve Misijní působení církve ⑨ ⑥⑦⑧	– seznámí se se životem a působením Ježíše Krista – zná misijní působení církve ⑥⑦⑧⑨⑩	③ P2.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ④ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě
	4.3 Křesťanství v praktickém životě	Lidský život jako dar, moje osobní identita Vztahy mezi člověkem a Bohem Mezilidské vztahy včetně pohledu křesťanské mravouky Vztahy mezi křesťanskými církvemi Vztah křesťanů k lidem jiných náboženství a kultur Věra, naděje a láska v životě křesťana Doprovázení lidského života svátostmi a svátostinami v jeho klíčových okamžicích Slavení křesťanských svátků Křesťanská angažovanost pro spravedlnost Vztah křesťanů k životnímu prostředí ⑨⑩⑥⑦⑧	– chápe lidský život jako dar – uvědomuje si svoji vlastní identitu – chápe vztahy mezi křesťanskými církvemi – zná křesťanské svátky – zná vztah křesťanů k životnímu prostředí ⑥⑦⑧⑨⑩	⑤ P2.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Vzdělávání v Evropě a ve světě ⑥ P3.1 Multikulturní výchova: Základní problémy sociokulturních rozdílů ⑦ P3.2 Multikulturní výchova: Psychosociální aspekty interkulturality ⑧ P3.3 Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ⑨ P4.2 Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	4.4 Vliv křesťanství na utváření místa, kde žáci žijí	Stopy křesťanství v naší obci a regionu (stavby, kulturní památky, sochy, kapličky, Boží muka apod.) Slavné křesťanské osobnosti regionu a aktuální angažovanost křesťanů pro společnost (např. Charita apod.) ②③⑥	<ul style="list-style-type: none"> – popíše stopy křesťanství v naší obci a regionu – zná slavné křesťanské osobnosti regionu – uvědomuje si aktuální angažovanost křesťanů pro společnost ②③⑥ 	

2.5 LITERÁRNÍ SEMINÁŘ

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	5. (1.)	6. (2.)	7. (3.)	8. (4.)
hodinová dotace	–	–	–	2

Nepovinný předmět Literární seminář vychází z učiva Literární komunikace povinného předmětu Český jazyk a literatura a rozšiřuje jej. Náplň předmětu je tvořena tak, aby odpovídala Katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky. Žák skládá maturitní zkoušku v povinné části maturitní zkoušky.

Realizují se některé okruhy průřezových témat, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova. Předmět je určen hlavně ke zkvalitnění přípravy na státní maturitní zkoušku. Ale také umožňuje prohloubit zájem studentů o literaturu, získat hlubší a širší znalosti, v diskusi nejen zformulovat, ale i obhájit vlastní názor. Podle zájmu žáků se vytvářejí skupiny o počtu minimálně 8 žáků a maximálně 24 žáků, o výjimkách rozhoduje ředitel.

Pro výuku jsou k dispozici kmenové učebny vybavené didaktickou technikou, dále učebny výpočetní techniky.

Charakteristika a vzdělávací cíle

Předmět je určen pro přípravu na státní maturitní zkoušku a studium na vysoké škole, ale také k rozšíření znalostí literatury, k utváření názorů, postojů, vkusu a mravního profilu žáka a k celkovému rozvoji a kultivaci jeho duchovního života.

Žák je veden k

- rozboru literárního díla po stránce obsahové (postihne základní charakteristické znaky textu, využije vědomostí získané přečtením díla, charakterizuje vypravěče a jeho způsob vyprávění, charakterizuje postavy a vztahy mezi nimi, analyzuje časoprostor díla, zformuluje myšlenky díla,...) i formální (určí literární druh a žánr a své tvrzení zdůvodní, rozezná typy promluv, identifikuje v textu námět, motiv, téma, určí kompozici díla, analyzuje jazykové prostředky a jejich funkci v textu),
- orientaci ve vývoji české a světové literatury (prokáže základní přehled o vývojovém kontextu české a světové literatury, identifikuje podle charakteristických rysů základní literární směry a hnutí, přiřadí text k příslušnému literárnímu směru, uvědomuje si interdisciplinární souvislosti a orientuje se v nich),
- získání pozitivního postoje k uměleckým dílům, respektování a oceňování nejen našich, ale i světových kulturních tradic (při analýze díla využívá znalostí literárněhistorického kontextu),
- nacházení souvislostí mezi autory i literárními díly (inspirace pro napsání díla – motiv, konkrétní dílo, osobnost autora, ...),
- hovorům, diskusím a úvahám, osvojení vymezených teoretických poznatků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- vybírá a předkládá žákům vhodné texty, tím je motivuje k četbě a následné analýze a společné diskusi – kompetence k učení, sociální a personální, komunikativní,
- organizuje práci žáků ve skupinách – kompetence sociální a personální, občanské,
- vede žáky k tomu, aby vyslovili otevřeně svůj názor, obhájili jej, podpořili logickými argumenty, aby spolupracovali s ostatními spolužáky při rozvoji diskuse a tolerovali vzájemně své názory – kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské,
- vede žáky ke schopnosti porovnávat literární díla, filmová a divadelní zpracování, rozvíjí tím jejich estetické cítění a vytváří prostor pro diskusi, analýzu a formulování závěrů – kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské,
- klade důraz na mezipředmětové vztahy (zvláště historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) – kompetence občanské, kompetence k učení.

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
8. (4.)	5.1 Literární teorie	Struktura literárního díla Literární druhy – klasifikace, charakteristika Časoprostor, vypravěč, postavy Figury a tropy – klasifikace a funkce v literárním díle Nauka o verši – systémy, rytmus, rým a zvukové prostředky poezie Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla; monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč; typy kompozice; námět, motiv, téma; obsah a forma a jejich vztah	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým – rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře – objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem – a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí – na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu – rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu 	D, ZSV, HV, VV Konkrétní školní seznam autorů a literárních děl k ústní části státní maturitní zkoušky je každý rok aktualizován
	5.2 Literární vývoj	Orientální literatury Antická literatura Evropská středověká literatura Literární vývoj na území Velké Moravy Písemnictví staroslověnské, latinské a počátky česky psané literatury Literatura doby Karlovy Husitská literatura Humanismus a renesance Baroko a pobělohorská literatura Klasicismus, osvícenství První a druhá etapa národního obrození Romantismus Realismus Naturalismus	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí odlišnosti v chápání literární tvorby – v jednotlivých etapách jejího vývoje – vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové a české literatury, významných uměleckých směrů, uvede představitele ⑦ – doplní také jejich projevy v jednotlivých druzích umění ⑨ – doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů a období – objasní vývojové vztahy literatury (inspirace žánrová, tematická,...) – uplatňuje své znalosti z literární teorie 	⑦ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě ⑨ P5.1 Mediální výchova: Média a mediální produkce

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<p>Charakteristika doby na přelomu století (významné události, umělecké a filozofické směry a jejich představitelé)</p> <p>Charakteristika doby mezi dvěma světovými válkami, meziválečná světová a česká poezie, próza, drama)</p> <p>Charakteristika doby od roku 1945 do současnosti, světová a česká poezie, próza, drama</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové ⑦ – u vybraných děl porovnává zpracování literární s filmovým, dramatickým a televizním ⑪ 	<p>⑦ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p> <p>⑪ P5.3 Mediální výchova: Uživatelé</p>
	5.3 Opakování a systemizace učiva	<p>Opakování učiva, prohlubování znalostí, souvislostí a odlišností jednotlivých vývojových období</p> <p>Opakování a prohlubování znalostí o literární historii a dovedností získaných při práci s literárním textem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu; čtenářské kompetence; interpretace a přeinterpretování – způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) 	<ul style="list-style-type: none"> – vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení – samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl ⑪ – při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech – identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře 	<p>⑪ P5.3 Mediální výchova: Uživatelé</p> <p>⑦ P2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě</p>

ROČ.	TÉMA	UČIVO	VÝSTUP ŽÁK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
		<ul style="list-style-type: none"> – text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze) – vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury – funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury; tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností; literární směry a hnutí; vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu 	<ul style="list-style-type: none"> – postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu – rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní – tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl ① – vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) ⑦ 	